

Propovijed u riječkoj katedrali od nadbiskupa Ivana Devčića 27.06.2007

7.08.2007.

**Crkvena nam povijest svjedoči u
svako doba prisutnost i djelatnost
Duha Svetoga na mnoge načine, ali
ona se očituje ponajviše po
svecima koje Duh Sveti podiže,
nadahnjuje i vodi te ih postavlja za
svjetionike prave svetosti da
svojim životom i primjerom
svijetle narodu Božjem, da ga
odgajaju, hrabre i organiziraju za**

velike inicijative i zahvate. Takav je bio i sv. Josemaría Escrivá de Balaguer. Njegov vam je život poznat pa neću ponavljati životopis, radije ću se zaustaviti na njegovoj duhovnosti, na njegovu proročkom duhu i na njegovu značaju za ovo naše vrijeme.

Sveci koji su se istakli kao osnivači raznih redova i pokreta u životu Crkve bili su redovito nadareni *velikom duhom opažanja i pronicavosti*, znali su proročkim duhom čitati znakove vremena u kojem su živjeli i prihvatiti izazove što je tadašnje društvo postavljalo Crkvi. Sveti Josemaría je već dvadesetih godina prošlog stoljeća uvidio epohalnu krizu cjelokupnog ljudskog društva kroz događaje koji su potresali njegovu domovinu Španjolsku. Bila je to kriza na svim područjima koja je rušila sve kršćanske i ljudske vrednote i nagoviještala smrt tisućljetnog

društvenog poredka i porođaj novog poredka, društva bez Boga, društva oslobođenog čovjeka bez religijskih i moralnih spona.

Naš se svetac nije dao prestrašiti i obeshrabriti tim zastrašujućim izazovom, nego potaknut Duhom Svetim tražio je nove putove kako se suprotstaviti tom valu moderne apostazije. Imao je dvije temeljne intuicije ili, bolje rečeno, dvije temeljne spoznaje što mu je Duh Sveti nadahnuo: **opći poziv na svetost i apostolski žar**, ne samo svećenika nego i laika prisutnih u svim segmentima društva. Kao apostol Petar, i on je prihvatio Isusovu strategiju: “Izvezi na pučinu i baci mreže za lov!” (Lk 5, 5). Zato je započeo svoje apostolsko djelovanje najprije u službi svoje subraće svećenika držeći njima duhovne vježbe, rekolekcije, nagovore i duhovno vodstvo, svjestan da spas raskršćanstvenog društva mora

početi od autentične svetosti njegovih pastira. *Ideja vodilja* u tom apostolatu bila je slijedeća: svetost se sastoji u darežljivom i dosljednom svakodnevnom vršenju svojih staleških dužnosti, dakle svećenik se treba posvetiti *u i po* svome svećeništvu, imajući na umu da mu je taj dar podijeljen za druge a ne samo za sebe. Svećenik se dakle mora otvoriti svijetu, mora izaći na pučinu, mora se neustrašivo pojaviti na modernim aeropagima. Te iste ideje i ti poticaji bit će nam ponovljeni pedesetak godina kasnije na II. Vatikanskom Saboru!

Sukladno s gornjom postavkom sveti je Josemaría zasnovao svoju dalekosežnu strategiju apostolata na **općem pozivu na svetost svih kršćanskih laika**, a to znači onih koji sačinjavaju najveći dio Kristova mističnog tijela. Sjetimo se kako je u ono doba prevladao pojam pasivne prisutnosti laika u sustavu Crkve

Božje; Crkvu se de facto poistovjećivalo s Papom, biskupima i svećenicima, dočim su laici bili samo predmet a ne aktivni subjekt u životu kršćanske zajednice. Crkva je bila previše klerikalizirana na uštrb laičke prisutnosti i djelovanja. I ovu proročku intuiciju našega sveca potvrdio je i uzakonio II.Vatikanski Sabor u konstituciji *Apostolicam actuositatem* i pojasnio Ivan Pavao II. u apostolskoj pobudnici *Christifideles laici*.

Naš je svetac tu stvarnu revoluciju u poimanju svetosti i uloge laika u crkvenom i društvenom životu stavio pod opći nazivnik “Opus Dei”, Božje djelo, jer je to zaista ostvarenje Kraljevstva Božjega na zemlji što je nemoguće postići bez zahvata Duha Svetoga. Drugim riječima, mogli bismo reći da je Opus Dei u svojoj biti Božje djelovanje u ljudskoj povijesti putem neprestanog rasta u svetosti, i svećenika i laika, kroz osobnu

djelatnost u svojim zvanjima. Svako je naime zvanje posebni Božji zov upućen čovjeku da ostvari ono što molimo u Isusovoj molitvi “Oče naš” kada kažemo: “Sveti se ime tvoje”, jer Njegovo je ime uvijek sveto, ali mi očitujemo svijetu tu božansku svetost kada svojim životom i odgovornim vršenjem dužnosti svoga zvanja obrazujemo i dokazujemo svijetu tu Božju osobinu.

Tu je intuiciju sv. Josemaría od 1928. godine, kada su se crni oblaci nadbijali nad Španjolskom, neumorno propovijedao i širio i podario Crkvi novu i djelotvornu ustanovu i metodologiju svetosti i apostolata. U svijetlu te svečeve intuicije želio bih se zaustaviti na nekoliko konkretnih oblika tog općeg poziva na svetost naših laika u Hrvatskoj i to upravo u ovo povijesno vrijeme za našu domovinu. Naš je svetac bio potpuno uvjeren i svjestan da se poziv na svetost može ostvariti

svugdje i u svako vrijeme i u svakom zvanju. Tu dolazi u prvom redu *obiteljsko zvanje* kao najproširenije zvanje u ljudskome rodu. U očima sv. Josemaríe obitelj je privilegirani prostor svetosti, jer svetost je plod prave ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu, a nema bližnjeg nego što su članovi obitelji, muž i žena i djeca. U svakodnevnom životu obiteljska zajednica iziskuje konkretne oblike svetosti i kreposti: poštivanje i cijenjenje drugoga, dijalog, razumijevanje, podnošljivost, opraštanje, nesebično darivanje, požrtvovnost...

Iz pisama našega sveca, koji je pratio kroz godine veliki broj obitelji članova Opusa Dei, proizlazi ova bitna oznaka svake obitelji: da se njezini članovi moraju naučiti sebe istrošiti svakodnevno u djelatnoj i odanoj brizi jednog i drugog. Ne bi imalo smisla da jedan od članova obitelji misli i planira kao da drugi

ne postoje. Bitan je razgovor, dogovor i zajednički zahvat, a povrh svega zajednička dnevna molitva. Dozvolite mi da ovdje napomenem kako u našem crkvenom sudu nailazimo na toliko tužnih slučajeva raspada obitelji upravo zato jer nije bilo prave ljubavi koja se temelji na ovim iznesenim vrednotama.

Po viđenju sv. Josemaríe *svaki se čovjek ostvaruje kao ljudska i kršćanska ličnost u nekom zvanju, u nekoj profesiji*. Naš je svetac uočio za svoje vrijeme – ali to vrijedi i za ovo naše vrijeme – neke profesije naročito važne za ljudsko društvo i tu je usredotočio svoju pažnju i odgojnu službu. Spomenuo sam već gore važnost svećeničkog zvanja u njegovim očima i koliko se trudio da pomogne rast svojih kolega svećenika u svetosti i u apostolatu. Isto tako je on uočio važnost velikih odgojnih ustanova, u prvom redu *sveučilišta*, pa je posebnu pažnju

posvetio prenošenju općeg zvanja na svetost i na *akademski svijet i na studente*, buduće intelektualce i nositelje vodećih služba u društvu. Da je ta njegova intuicija bila ispravna, najbolji je dokaz kako su neprijatelji Crkve i općenito kršćanskog svjetonazora žestoko reagirali i napadali tzv. integralizam i nazadnjaštvo Opusa Dei pod parolom “klerikalizacija sveučilišta”. Na tom području djelotvorna i učinkovita ljubav našega sveca pokazala se u stvaranju posebnih *kružoka za sveučilišne profesore* i tzv. *sveučilišnih rezidencija* u raznim zemljama, gdje su studenti prihvaćeni u dobro uređenim domovima studenata i zbrinuti ne samo materijalno, nego još više i kulturno i duhovno. Ako je Španjolska mogla prebroditi agresiju svjetskog komunizma i masonerije tridesetih godina prošlog stoljeća, ako je mogla mirno prebroditi tranziciju iz diktature u demokraciju

to treba dobrim dijelom zahvaliti kadru sveučilišnih profesora, ekonomista, političara, novinara i drugih profesija koje je formirao Opus Dei i osobno sam osnivaatelj.

Sveti Josemaría bio je svjestan kako ekonomsko pitanje u modernom svijetu utječe, u dobru i u zlu, na vjerski život i na kršćansku dosljednost, pa je nastojao oblikovati nove *kadrove ekonomista* koji će se posvetiti unatoč njihovu svakodnevnom poslovanju s onim što Evandjelje naziva “mammona iniquitatis”, novcem izvorom nepravednosti. Poruka je: novac mora služiti ljudima i zdravim projektima za opće dobro. Zato je promicao kod ekonomista socijalnu nauku Crkve kako bi oni “posvetili” ekonomiju i kroz nju i sebe. Smatram da je ova svečeva poruka itekako važna za ovo naše vrijeme kada sve služi novcu.

Naš je svetac osnovao veliko *međunarodno sveučilište u Pamploni*, u Španjolskoj, koje se afirmiralo na svjetskoj pozornici kao jedna od vodećih znanstvenih ustanova.

Svjestan velikog utjecaja modernih medija, prihvatio je i podržao zamisao i prijedlog jednog našeg laika, profesora i pisca, Luke Brajnovića, te je osnovan na pamplonskom sveučilištu prestižni *Fakultet medijskih znanosti* koji je oblikovao na stotine i stotine novinara, djelatnika Televizije i radija kao i najmodernijih elektronskih medija.

Istaknuo sam neke svečeve apostolske intuicije i zahvate koji su jako potrebni i u ovom našem društvu, pa vas potičem sve da se na njima nadahnете i poradite na njihovom ostvarenju. Svetost što je Josemaría Escrivá ostvario u svom životu, i konkretno u svome zvanju, neka vam bude primjer i poticaj da i

vi ostvarite svetost u vašim
zvanjima. Bit će to najljepši dar što
mu možemo prikazati na godišnjicu
njegova rođenja za nebo, a još više
uvjerljivo svjedočanstvo da je djelo
što je on započeo zaista Opus Dei,
Božje djelo. Amen!

+ Ivan Devčić, nadbiskup

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/
propovijed-u-rijeckoj-katedrali-od-
nadbiskupa-ivana-devcica-27062007/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/propovijed-u-rijeckoj-katedrali-od-nadbiskupa-ivana-devcica-27062007/)
(11.08.2025.)